

31.10.2016

SUKUPUOLINÄKÖKULMA VUODEN 2017 TALOUSARVIOESITYKSESSÄ

Talousarvioesitysten sukupuolinäkökulman tarkastelu on osa valtavirtaistamisen seuranta. Valtiovarainministeriön budjetin laatimismääräyksissä¹ todetaan, että pääluokkaperusteluihin tulee sisällyttää ”yhteenvetotarkastelu sukupuolivaikutuksiltaan merkittävästä talousarvioesitykseen liittyvästä toiminnasta.”.

Tarkastelun kohteena on ollut ”Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017 (15.9.2016)”. Tarkastelussa on ollut pääluokkaperusteluihin nostettujen sukupuolivaikutusten yhteenvetotarkastelujen lisäksi myös luku- ja momenttiperusteluita. Luku- ja momenttiperusteluiden tarkastelu on suoritettu etsimällä kohtia, joissa puhutaan naisista, tytöistä, miehistä, pojista, sukupuolten tasa-arvosta tai sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisesta. Haut on tehty seuraavilla hakusanoilla: ”sukupu”, ”tasa-a”, ”nais”, ”tyttö”, ”tytö”, ”mies”, ”mieh”, ”poik”, ”poj”.

Koko talousarvioesityksen kattavaa laadullista analyysia ei siis ole tehty. Onkin tärkeää huomata, että jotkin sukupuolivaikutuksiltaan olennaiset toimet eivät tässä selvityksessä tule näkyviin, koska niitä ei ole esityksessä tarkasteltu sukupuolinäkökulmasta (esim. turvakotirahoitus).

Talousarvioesityksiä arvioidaan suuntaa antavan pisteytyksen avulla (1-10 p). Pisteytystä on muokattu hieman viime vuosiin verrattuna, mutta vertailukelpoisuus viimevuotisiin tarkasteluihin on pyritty säilyttämään. Taavoitteiden pisteytys on muuttunut seuraavanlaiseksi: 0p= ei mainintoja tai tavoitteita, 1 p= vähintään yksi maininta, 2 p= vähintään yksi tavoite, 3 p= vähintään yksi maininta ja tavoite, 4= useampia mainintoja ja tavoitteita perusteluineen. Pisteytys antaa nyt siis enemmän painoarvoa tavoitteille, kun taas maininnoista voi saada vain yhteen pisteen. Muut pisteytyskriteerit ovat pysyneet samana.

Yleiset (0-2 p)

YHTEENVETO: Otsikoitu yhteenvetotarkastelu sukupuolivaikutuksista (0-1 p)

HENKILÖSTÖ: Henkilöstöpolitiikassa tai rekrytoinnissa otetaan tasa-arvonäkökohdat huomioon (0-1 p)

Tavoitteet (0-4 p)

MAININTA: Sukupuolinäkökulma tai sukupuolten tasa-arvo mainintana tai huomioon otettavana seikkana ministeriön toiminnassa, politiikka-alueella tai yksittäisessä toimenpiteessä

TAVOITE: Täsmällisempi valtavirtaistamis- tai tasa-arvotavoite

0p= ei mainintoja tai tavoitteita, 1 p= vähintään yksi maininta, 2 p= vähintään yksi tavoite, 3 p= vähintään yksi maininta ja tavoite, 4= useampia mainintoja ja tavoitteita perusteluineen

Toimenpiteet (0-4 p)

TOIMENPIDE: Toimenpide valtavirtaistamisen tai sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi (0-2 p)

0 p = ei toimenpiteitä, 1 p = 1-2 toimenpidettä, 2 p = 3 tai useampia toimenpiteitä

MÄÄRÄRAHA: Määräraha valtavirtaistamisen tai sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi tai määrärahan kohdentumisen erittely sukupuolen mukaan (0-2 pt)

0 p = ei määrärahoja, 1 p = 1-2, 2 p = 3 tai useampia

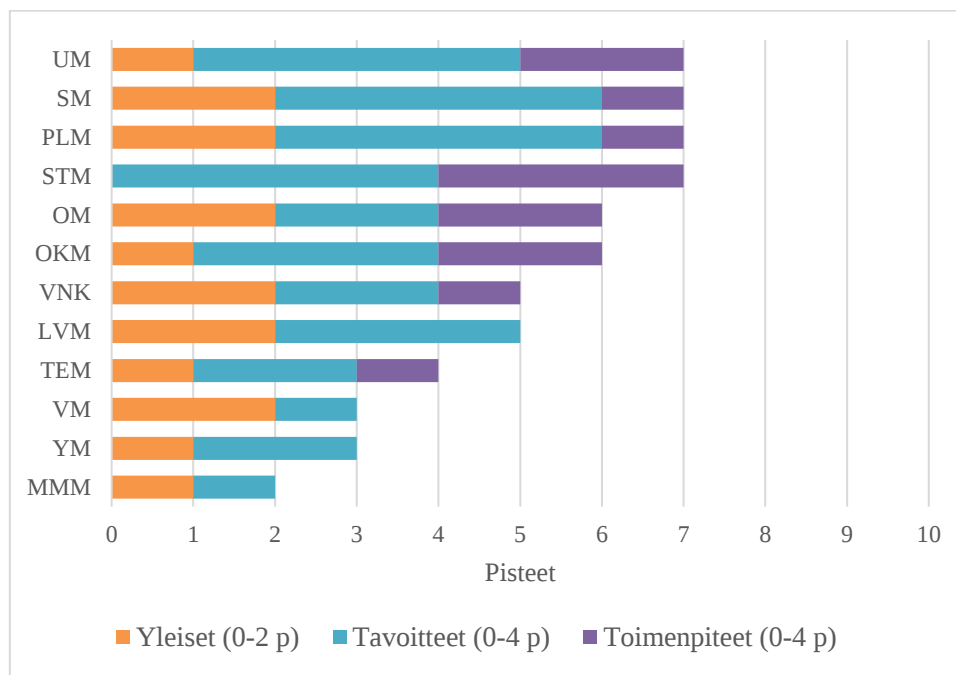
Kaikilla ministeriöillä on jonkinlainen sukupuolinäkökulma talousarvioesityksen pääluokkaperusteluissa. Otsikoitu yhteenvetokappale on kaikilla muilla paitsi STM:llä ja YM:llä, joilla sukupuolinäkökulma on liitetty osaksi jotain toista kappaletta. Yhteenvetotarkastelujen sisältö ja laajuus vaihtelee ministeriöittäin. Osalla yhteenvetotarkastelu koostuu lähinnä henkilöstön tasa-arvotavoitteista ja yleisistä sukupuolen maininnoista. Osa taas on nostonut yhteenvetotarkasteluun konkreettisia tasa-arvotavoitteita ja toimenpiteitä. Suurin osa pisteistä

¹ <http://vm.fi/documents/10623/307577/Valtiovarainministeri%C3%B6n+m%C3%A4%C3%A4r%C3%A4ys+toiminta-+ja+talousuunnittelusta+sek%C3%A4+kehys-+ja+talousarvioehdotusten+laadinnasta/65420e1c-a059-4374-86f7-8ca5d612b360>

tulee yhteenvedosta, henkilöstöpolitiikan tarkastelusta, maininnoista ja tavoitteista (Taulukko 1. ja Kuvio 1.) Sen sijaan konkreettisista toimenpiteistä ja määrärahoista suurin osa ministeriöistä saa vain 0-1 pistettä. Eniten mainintoja, tavoitteita, toimenpiteitä ja määrärahoja sukupuolten tasa-arvon liittyen ovat eritelleet UM, SM, PLM, STM, OM ja OKM. Parannettavaa on erityisesti konkreettisten toimenpiteiden esiin nostamisessa ja määrärahojen kohdentumisen erittelyssä sukupuolen mukaan.

Kuvio 1. Vuoden 2017 talousarvioesityksen sukupuolinäkökulmasta saadut pisteet ministeriöittäin

Taulukko 1. Vuoden 2017 talousarvioesityksen sukupuolinäkökulmasta saadut pisteet ministeriöittäin

Ministeriö	Yleiset (0-2 p)	Tavoitteet (0-4 p)	Toimenpiteet (0-4 p)	Yhteensä (0-10 p)
UM	1	4	2	7
SM	2	4	1	7
PLM	2	4	1	7
STM	0	4	3	7
OM	2	2	2	6
OKM	1	3	2	6
VNK	2	2	1	5
LVM	2	3	0	5
TEM	1	2	1	4
VM	2	1	0	3
YM	1	2	0	3
MMM	1	1	0	2

Eri ministeriöiden pisteytyksiä vertailtaessa ei kannata kiinnittää huomiota yksittäisiin pisteisiin, vaan sen sijaan tarkastella suurempia eroja. Pisteytys ei myöskään kerro sitä, onko sukupuolikirjauksia päivitetty aikaisemmista vuosista. Monilla ministeriöillä pääluokkaperusteluissa oleva yhteenvetotarkastelu on pysynyt tismalleen samana viime vuoteen verrattuna.

TARKASTELU PÄÄLUOKITTAIN

Tarkempi pisteiden erittely hallinnonaloittain on alla. Luku- ja momenttiperusteluja on eritelty siltä osin kuin se on sukupuolinäkökulmasta relevanttia. Jos jokin toimenpide tai tavoite on mainittu pääluokkaperusteluihin nostetussa yhteenvedossa, luku- ja momenttiperusteluissa vastaan tulevaa samaa toimenpidettä tai tavoitetta ei pisteytetä uudestaan.

23. Valtioneuvoston kanslia

- 01. Hallinto
- 10. Omistajaohjaus
- 20. Poliittisen toiminnan avustaminen
- 30. Oikeuskanslerinvirasto
- 90. Muut menot

Valtioneuvoston kanslia			
1) Yleiset:	0-2 p	2) Tavoitteet:	0-4 p
Yhteenvedo:	1	Maininnat:	0
Henkilöstö:	1	Tavoitteet:	2
		Maininnat ja tavoitteet:	0
			Yht.
			5

Yleisosa:

Talousarvioesitykseen liittyvät tasa-arvovaikutukset

Valtioneuvoston kanslian omassa toiminnassa ja johtamisessa korostetaan toimintatapoja, jotka tukevat yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Valtion omistajaohjauksessa täysin valtio-omisteisten yhtiöiden hallitusvalinnoissa otetaan huomioon tasa-arvonäkökohdat siten, että kummankin sukupuolen osuus hallituksen jäsenistä on vähintään 40 prosenttia. Pääluokan määrärahoilla ei kuitenkaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia sukupuolten väliseen tasa-arvoon.

Yleiset:

- Yhteenvedo 1p (tosin otsikossa puhutaan yleisesti tasa-arvosta)
- Henkilöstö 1 p

Tavoitteet:

- Tavoite 2 p

10. Omistajaohjaus

Selvitysosa: Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet omistajaohjaukselle:

- Vahvistetaan valtion yhtiöomistuksen kokonaisraportointia ja tehostetaan valtion yhteistä omistajaohjausta
- Kasvatetaan omistaja-arvoa pitkäjänteisesti ja käytetään arvonnousua yhteiskunnan kannalta tärkeän yritystoiminnan synnyttämiseksi
- Valtion omistamat yhtiöt ovat edelläkävijöitä yritysvaltuutuksissa
- **Molempien sukupuolien vähintään 40 prosentin edustus määräysvaltayhtiöiden hallituksissa**
- Momentille 13.03.01 tuloutetaan osinko-, pääomanpalautus- ja myyntituloutukset arviolta yhteensä 2,1 mrd. euroa.

Otettu huomioon tavoitteiden pisteytyksessä.

20. Poliittisen toiminnan avustaminen

- 50. Puoluetoiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 29 635 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puoluelain (10/1969) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/1973) 1 §:n mukaisesti avustuksiin eduskunnassa edustettuina oleville puolueille niiden säännöissä ja yleisohjelmissa määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen. Määrärahasta 29 486 825 euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden poliittisen toiminnan tukemiseen sekä puolueiden tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen. **Tästä 5 prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä**

samoin 5 prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset. Määrärahasta saa käyttää 148 175 euroa avustuksena Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan ja tiedotustoiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa.

Toimenpiteet:

- *Määräraha 1 p*

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

- 01. Ulkoasiainhallinto
- 10. Kriisinhallinta
- 30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö
- 90. Kriisinhallinta

Ulkoasianministeriö				
1) Yleiset:	<i>0-2 p</i>	2) Tavoitteet:	<i>0-4 p</i>	3) Toimenpiteet: <i>0-4 p</i>
Yhteenveto:	1	Maininnat:	0	Toimenpide: 1
Henkilöstö:	0	Tavoitteet:	0	Määräraha: 1
		Maininnat ja tavoitteet:	4	
				Yht. 7

Yleisosa

(Toimintaympäristö ja hallinnonalan strategiset painopistealueet

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteena on vahvistaa maamme kansainvälistä asemaa, turvata Suomen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus sekä parantaa suomalaisten turvallisuutta ja hyvinvointia. Suomi edistää keskinäisriippuvuuksien maailmassa kansainvälistä vakautta, rauhaa, demokratiaa, ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta ja tasa-arvoa.)

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan linjausten mukaisesti periaatteena on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ministeriön kaikessa toiminnassa. Ministeriö on vahvistanut tätä koskevan toiminnallisen tasa-arvon linjauksen. Tavoitteena on säilyttää naisten osuus johdosta ja asiantuntijatehtävistä saavutetulla hyvällä tasolla.

Kehityspolitiikassa naisten ja tyttöjen oikeuksien ja aseman vahvistuminen on yksi Suomen painopistealue ja sukupuolten välistä tasa-arvon toteutumista edistetään läpi kaiken toiminnan. Tavoitteena on vuoden 2017 aikana kasvattaa sukupuolten välistä tasa-arvoa edistävän kehitysyhteistyön osuutta.

YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 "Naiset, rauha ja turvallisuus" kansallisen toimintaohjelman toimeenpanossa kiinnitetään huomiota naisten aseman vahvistamiseen ja osallistumiseen konfliktien ehkäisyyn, ratkaisemiseen ja rauhanrakentamiseen. Osana rankaisemattomuuden vähentämistä rahoitetaan muun muassa Justice Rapid Response -yhteistyömekanismin toimintaa. Toiminnassa painottuvat seksuaalisen väkivallan torjuntaan liittyvät kysymykset, ml. seksuaalirikosten tutkinta konfliktimaissa.

Yleiset:

- Yhteenveto 1 p
- Henkilöstö 0 p

Tavoitteet:

- Kaksi mainintaa + kaksi tavoitetta (+ yksi tavoite myöhemmissä kappaleissa): 4 p

Toimenpiteet:

- Toimenpide 1 p

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

Kehitysyhteistyössä panostetaan valtioneuvoston selonteossa (VNS 1/2016 vp) valittuihin painopistealueisiin, jotka

edistävät useita Agenda 2030:n tavoitteita:

- **naisten ja tyttöjen oikeudet ja aseman vahvistuminen**
- kehitysmaiden talouksien kehittyminen työpaikkojen, elinkeinojen ja hyvinvoinnin lisäämiseksi
- yhteiskuntien demokraattisuus ja toimintakyvyn vahvistuminen, ml. verotuskyky
- ruokaturvan, veden ja energian saatavuuden parantuminen sekä luonnonvarojen kestävä käyttö.

Otettu huomioon tavoitteiden pisteytyksessä.

Kehitysyhteistyölle annettujen tavoitteiden mukaiset tunnusluvut

	2015 toteutuma	2016 ennakoitu	2017 tavoite
Sukupuolten välistä tasa-arvoa edistävän kehitysyhteistyön osuus (%)	37	37	40

(Taulukon osa)

Toimenpiteet:

➤ *Määräraha 1 p*

Lisäksi

Ulkoasiainhallinto:

Henkilöstötilastoja on eritelty sukupuolittain: naisten osuus johdosta ja asiantuntijatehtävistä

25. Oikeusministeriön hallinnonala

- 01. Ministeriö ja hallinto
- 10. Tuomioistuimet ja oikeusapu
- 20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta
- 30. Syyttäjät
- 40. Rangaistusten täytäntöönpano
- 50. Vaalimenot

Oikeusministeriö					
1) Yleiset: 0-2 p		2) Tavoitteet: 0-4 p		3) Toimenpiteet: 0-4 p	
Yhteenvedo:	1	Maininnat:	0	Toimenpide:	1
Henkilöstö:	1	Tavoitteet:	2	Määräraha:	1
		Maininnat ja tavoitteet: 0			
				Yht.	6

Yleisosa

Vaikutukset sukupuolten väliseen tasa-arvoon

Oikeusministeriö on tehnyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2016—2019. Suunnitelma sisältää 30 tavoitetta ja niihin liittyviä toimenpiteitä, joilla edistetään sekä henkilöstön että kansalaisten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Osana suunnitelmaa oikeusministeriö laatii mallin hallinnonalalle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien tekemiseksi. Suunnitelmien tulee olla valmiina vuoden 2017 alussa ja niihin tulee sisällyttää muun muassa arvio tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta, tasa-arvolain mukainen palkkakartoitus sekä toimenpiteitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi viranomais- ja työnantajatoiminnassa ja koulutuksen järjestämisessä.

Rikosseuraamuslaitoksessa otetaan huomioon naisvankien toiminnalliset tarpeet ja kehitetään nais erityistä toimintaa, kuten naisille suunnattua ohjelmatoimintaa ja perhetyötä. Naisvankien suunnitelmallista vapauttamista avolaitosten ja valvotun koevapauden kautta edistetään. Osana Rikosseuraamuslaitoksen toimitilarakenteen kehittämistä tavoitteena on käynnistää Hämeenlinnan vankilan peruskorjaushanke, jonka myötä Hämeenlinnan vankilasta tulisi jatkossa kokonaan naisvankien tarpeet huomioon ottava suljettu vankila.

Yleiset:

- Yhteenvedo 1 p
- Henkilöstö 1 p

Tavoitteet:

- Tavoite 2 p

Toimenpiteet:

- Kaksi toimenpidettä 1 p

01. Ministeriö ja hallinto:

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) lapsiasiavaltuutetun toimiston, **tasa-arvovaltuutetun toimiston**, yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston, tietosuojavaltuutetun toimiston, onnettomuustutkintakeskuksen, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan, tietosuojalautakunnan sekä Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimivan Euroopan Kriminaalipolitiikan instituutin toimintamenojen maksamiseen
- 2) Euroopan Kriminaalipolitiikan instituutin jakamien apurahojen maksamiseen.

Tasa-arvovaltuutettu valvoo naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain ([609/1986](#)) noudattamista ja edistää aloitteiden, neuvojen ja ohjeiden avulla lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvovaltuutettu antaa tietoja tasa-arvolaista ja sen soveltamisesta sekä seuraa naisten ja miesten tasa-arvon toteutumista yhteiskuntaelämän eri aloilla. Tasa-arvovaltuutettu antaa ohjeita ja neuvontaa sukupuolen, sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella syrjintää epäilevälle, selvittää syrjintäkieltojen rikkomistapauksia ja pyrkii lisäämään tietoisuutta tasa-arvolakiin liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista.

Määrärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

Lapsiasiavaltuutetun toiminta	607
Tasa-arvovaltuutetun toiminta	976
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toiminta	1 368
Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta	196
Lapsiasianeuvottelukunta	20
Tietosuojavaltuutetun toiminta	1 739
Tietosuojalautakunta	15
Onnettomuustutkintakeskus	1 523
Kriminaalipolitiikan instituutti	517
Palvelukeskusten maksut	227
Yhteensä	7 188

Toimenpiteet:

- Määräraha 1 p

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

- 01. Hallinto
- 10. Poliisitoimi
- 20. Rajavartiolaitos
- 30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta
- 40. Maahanmuutto

Sisäasiainministeriö			
1) Yleiset:	0-2 p	2) Tavoitteet:	0-4 p
Yhteenveto:	1	Maininnat:	0
Henkilöstö:	1	Tavoitteet:	0
		Maininnat ja tavoitteet:	4
			Yht. 7

Yleisosa

Tasa-arvovaikutukset

Henkilöstön yhdenvertainen kohtelu on osa hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja liittyy kaikkeen työnantajatoimintaan. Sisäministeriön hallinnonalalla noudatetaan hallituksen tasa-arvo-ohjelmaa ja sisäasiainhallinnon yleisiä linjauksia yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevien tavoitteiden toteutumista seurataan osana toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa. Seuranta koordinoi sisäministeriön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden koordinaatioryhmä.

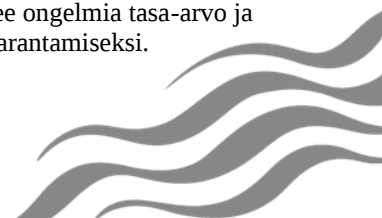
Ministeriössä sukupuolinäkökulma otetaan huomioon kaikessa toiminnassa. Naisten ja miesten välistä tasa-arvoa edistetään tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luodaan ja vakiinnutetaan sellaiset toimintatavat, joilla varmistetaan tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Ministeriössä päivitetään vuoden 2016 aikana sekä yhdenvertaisuus- että tasa-arvosuunnitelma. Lisäksi säädösvalmistelijoille tullaan tarjoamaan syksyllä 2016 koulutusta sukupuolivaikutusten arvioinnista.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tavoitteellinen ja suunnitelmallinen edistäminen ja valvominen kuuluvat kaikille poliisiorganisaation jäsenille. Poliisihallinnossa naiset työskentelevät pääosin toimisto- ja lupahallinnon tehtävissä ja naisten osuus poliisimiehistä on verrattain pieni. Sukupuolten välistä tasa-arvoa pyritään edistämään tulosoikeuksien sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien avulla. Suunnittelu onkin keskeisin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen väline. Lisäksi poliisin työikäohjelmaa toteutettaessa huomioidaan myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksiä.

Rajavartiolaitoksen toiminnan lähtökohtana on jokaisen ihmisen tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu, niin viranomaisena kuin työnantajana. Yhdenvertaisuuden toteutuminen liittyy erityisesti rajanylitysliikenteessä kohdattavien ihmisten kohteluun. Rajavartiomiesten koulutuksessa eri etnistä alkuperää olevien ja eri kulttuureista tulevien henkilöiden kohtaamiseen yhdenvertaisina kiinnitetään erityistä huomiota. Rajavartiolaitoksen henkilöstöstä 86 % työskentelee sotilasviroissa ja naisten osuus sotilasviroissa on 4 % (vuonna 2015). Naisten määrää pyritään edelleen lisäämään erityisesti rajavartijarekrytoinnissa positiivisen erityiskohtelun keinoin. Rajavartiolaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään vuosiksi 2017–2018.

Pelastusopistolla on yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma sekä oppilaitoksen toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma, jossa pääpainopistealueena on opiskelijoiden tasa-arvoiseen kohteluun liittyvät asiat. Molempia suunnitelmia päivitetään ja ajantasaistetaan käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus otetaan huomioon kaikessa toiminnassa ja aiheesta järjestetään tiedotus- ja koulutustilaisuuksia sekä henkilöstölle että opiskelijoille. Opiskelijoiden osalta yhteistyötä tehdään oppilasyhdistyksen kanssa. Hätäkeskuslaitoksessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sisällytetään jatkossa viraston henkilöstösuunnitelmaan, joka on parhaillaan valmisteilla. Edellinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma oli laadittu vuoden 2015 loppuun asti. Operatiivisessa koulutuksessa sekä rekrytoinnissa toimitaan sukupuolineutraalisti ja henkilöstön sukupuolijakauman kehitystä seurataan.

Hätäkeskuslaitoksen sukupuolijakauma on viime vuodet pysynyt lähes samana. Henkilöstöstä noin 40 prosenttia on naisia. Hätäkeskuslaitoksen henkilöstölle tehdään vuosittain henkilöstökysely VMBaro, joka sisältää tasa-arvoon ja syrjimättömyyteen liittyviä kysymyksiä. Kyselyyn saatujen vastausten perusteella ei ole ilmennyt sukupuolten välisen tasa-arvon osalta erityisiä kehittämiskohteita. Mikäli virastossa ilmenee ongelmia tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskysymyksissä, asiaan puututaan ja ryhdytään toimenpiteisiin tilanteen parantamiseksi.

Maahanmuuttovirastossa ja valtion vastaanottokeskuksissa on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten uutta, yhteistä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ollaan juuri laatimassa ja se tullaan jatkossa päivittämään joka toinen vuosi. Turvapaikanhakijat tilastoidaan sukupuolen perusteella. Vuonna 2015 turvapaikanhakijoista miehiä oli noin 81 % (kaikkiaan 32 476 hakijasta 26 430 oli miehiä). Vastaanoton kustannukset hakijoiden sukupuolijakaumasta johtuen kohdentuvat enemmän miehiin kuin naisiin. Vastaanottokeskukset ovat kuitenkin pyrkineet toiminnassaan ottamaan huomioon tasa-arvon myös turvapaikanhakijoiden kohtelussa sekä naisten ja lasten aseman mahdollisena haavoittuvassa asemassa olevana ryhmänä.

Yleiset:

- Yhteenvedo 1 p
- Henkilöstö 1 p

Tavoitteet:

- Maininnat ja tavoitteet: kaksi tavoitetta ja viisi mainintaa 4 p

Toimenpiteet:

- Kaksi toimenpidettä 1 p

01. Hallinto

04. (26.01.23) Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 439 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksiin liittyvään toimintaan.

Selvitysosa: Pelastusopiston yhteydessä toimiva Kriisinhallintakeskus vastaa sisäministeriön ohjauksessa kokonaisvaltaisesti siviilikriisinhallinnan operatiivisesta toiminnasta: koulutuksesta, rekrytoinnista, tutkimus- ja kehittämis-toiminnasta, materiaali- ja logistiikkavalmiuksista sekä vaadittavasta tilannekuvasta.

Siviilikriisinhallintatoimintaan ulkomailla osallistuvien henkilöiden aiheuttamat menot maksetaan momentilta 24.10.21.

Sisäministeriö asettaa toiminnalle seuraavat alustavat tulostavoitteet vuodelle 2017:

— Kriisinhallintakeskus kouluttaa Suomen osallistumistasoa vastaavan määrän siviiliasiantuntijoita lähetettäväksi siviilikriisinhallintatehtäviin

— Kriisinhallintakeskus lähettää vuositasolla asiantuntijoita siviilikriisinhallintatehtäviin valtioneuvoston linjausten mukaisesti

— **Naisten osuus lähetettävistä asiantuntijoista pysyy edelleen Euroopan unionin jäsenvaltioiden keskitasoa korkeammalla**

— Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksien toiminta on suunnitelmallista ja kustannustehokasta kohdistuen perustehtäviin.

Toiminnan tunnuslukuja

	2015 toteutuma	2016 arvio	2017 tavoite
Siviilikriisinhallintakoulutettavapäivät	1 246	1 400	1 400
Koulutettavapäivän hinta	362	375	375
Hyväksytyt/ehdolle asetetut asiantuntijat	0,4	0,5	0,6
Naisten osuus skh-tehtävissä	0,4	0,4	0,4

- Otettu huomioon tavoitteiden pisteytyksessä.

Lisäksi

Poliisitoimi:

Eritelty naisten osuus henkilöstöstä

27. Puolustusministeriön hallinnonala

- 01. Puolustuspolitiikka ja hallinto
- 10. Sotilaallinen maanpuolustus
- 30. Sotilaallinen kriisinhallinta

Puolustusministeriö			
1) Yleiset:	<i>0-2 p</i>	2) Tavoitteet:	<i>0-4 p</i>
Yhteenveto:	1	Maininnat:	0
Henkilöstö:	1	Tavoitteet:	0
		Maininnat ja tavoitteet:	4
			Yht. 7

Yleisosa

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Puolustusministeriön hallinnonalalla sitoudutaan edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikessa päätöksenteossa huomioiden hallinnonalan erityispiirteet sekä muun muassa varusmieskoulutuksen osalta lisääntyvä maahanmuutto. Hallinnonalalla jatketaan sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista lainsäädäntötyössä ja hankkeissa. Lisäksi sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen huomioidaan myös toiminnan ja talouden ohjauksessa.

Puolustusministeriössä, puolustusvoimissa ja puolustushallinnon rakennuslaitoksessa ylläpidetään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia, jotka on suunnattu hallinnonalan palkatulle henkilöstölle sekä puolustusvoimissa myös kriisinhallintahenkilöstölle ja asevelvollisille. Tavoitteena on edistää tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen työympäristön ja johtamisen kehittymistä mm. korjaamalla tai poistamalla toimintatapoja, jotka voivat johtaa epätasa-arvoon tai syrjintään. Toiminnassa seurattavia kohteita eri työntekijä- ja ikäryhmät huomioiden ovat mm. palkkaus, urasuunnittelu, koulutus, poissaolot, työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen, työpaikkakiusaaminen sekä häirintä ja syrjintä eri muodoissa. Puolustushallinnon palkatun henkilöstön tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista seurataan säännönmukaisesti toteutettavilla työilma-
piirikyselyillä. Lisäksi varusmiesten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilannetta seurataan varusmiesten loppukyselyllä. Puolustushallinnossa pyritään erilaisin keinoin edistämään naisten hakeutumista sotilastehtäviin ja naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen.

Puolustushallinto toteuttaa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 ”Naiset, rauha ja turvallisuus” -periaatteita kaikissa sotilaallisissa kriisinhallintaoperaatioissa. Päätöslauselmassa 1325 ja sitä tukevassa kansallisessa toimintaohjelmassa korostetaan sitä, että kriisinhallinnassa ja muussa yhteiskunnan jälleenrakentamisessa tulisi huomioida aikaisempaa paremmin naisten asema ja erityisongelmat, taata heidän turvallisuutensa ja tukea heidän osallisuuttaan erilaisissa poliittisissa prosesseissa. Puolustushallinnon tavoitteena on sulauttaa tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmat kokonaisvaltaisesti sotilaalliseen kriisinhallintatoimintaan jo koulutusvaiheessa. Tavoitteena on, että naisten osuus kriisinhallintahenkilöstöstä on vähintään 3,5 %. Gender-neuvonantajien ja -yhdyshenkilöiden määrää pyritään lisäämään sotilaallisissa kriisinhallintatehtävissä. Lisäksi puolustushallinto on mukana NORDEFCO-yhteistyössä kehittämässä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävää kriisinhallintatoimintaa.

Yleiset:

- Yhteenveto 1 p
- Henkilöstö 1 p

Tavoitteet:

- Tavoitteet 4 kpl + maininnat: 4 p

Toimenpiteet:

- Kaksi toimenpidettä 1 p

10. Sotilaallinen maanpuolustus

Hallinnonalan vaikuttavuuden ja toiminnallisen tuloksellisuuden kannalta keskeiset hankkeet ja toimenpiteet:

- Puolustusvoimat jatkaa toimia edistääkseen naisten hakeutumista vapaaehtoiseen asepalvelukseen ja sotilaallisiin kriisinhallintatehtäviin

Otettu huomioon pisteytyksessä

Lisäksi

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

Eritelty tyytyväisyyskysely naisten ja miesten vastauksiin

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

- 01. Hallinto
- 10. Verotus ja tulli
- 20. Palvelut valtioyhteisölle
- 30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto
- 40. Valtion alue- ja paikallishallinto
- 50. Eläkkeet ja korvaukset
- 60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot
- 70. Valtionhallinnon kehittäminen
- 80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle
- 90. Kuntien tukeminen
- 91. Työllisyyden ja elinkeinoelämän tukeminen
- 92. EU ja kansainväliset järjestöt
- 99. Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot

Valtiovarainministeriö			
1) Yleiset:	0-2 p	2) Tavoitteet:	0-4 p
Yhteenveto:	1	Maininnat:	1
Henkilöstö:	1	Tavoitteet:	0
		Maininnat ja tavoitteet:	0
			Yht.
			3

Yleisosa

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Valtiovarainministeriön pääluokan menoista noin 95 % on erilaisia säädös- tai sopimusperusteisia etuuksia, jäsenmaksuja ja tukia, joihin ei liity välittömiä sukupuolivaikutuksia.

Valtiovarainministeriön hallinnonalalla otetaan huomioon sukupuolivaikutukset lainsäädännön valmistelussa, henkilöstö- ja työnantajapolitiikassa, hankkeissa, talousarvion valmistelussa ja virastojen tulohajauksessa.

Yleiset:

- Yhteenveto 1p
- Henkilöstö 1p

Tavoitteet:

- Maininta 1 p

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

01. (29.01, osa) Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot
 10. Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus
 20. Ammatillinen koulutus
 30. Aikuiskoulutus
 40. Korkeakouluopetus ja tutkimus
 70. Opintotuki
 80. Taide ja kulttuuri
 90. Liikuntatoimi
 91. Nuorisotyö

Opetus- ja kulttuuriministeriö			
1) Yleiset:	<i>0-2 p</i>	2) Tavoitteet:	<i>0-4 p</i>
Yhteenveto:	1	Maininnat:	0
Henkilöstö:	0	Tavoitteet:	0
		Maininnat ja tavoitteet:	3
			Yht. 6

Yleisosa

Talousarvioesitykseen liittyvät sukupuolivaikutukset

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan määrärahoista yli puolet on lakisääteisiä siirtomenoja, joiden vaikutukset sukupuolten asemaan riippuvat rahoituspäätöksistä.

Naisten ja miesten koulutustaso eroaa nuorissa ikäryhmissä varsin huomattavasti naisten eduksi. Perusopetuksen suorittamatta jättäminen, pelkän perusopetuksen varaan jääminen sekä ammatillisen tai korkeakoulutuksen keskeyttäminen on tyypillistä erityisesti poikaoppilaille ja miesopiskelijoille. Perusopetuksen laadun parantamisen, joustavan perusopetuksen käytäntöjen sekä ammatilliseen koulutukseen valmistavan koulutuksen arvioidaan pienentävän erityisesti ilman ammatillista koulutusta jäävien osuutta väestöstä ja siltä osin sukupuolten koulutusta-eroja.

Tyttöjen ja poikien opiskeluvalinnat pitävät yllä työelämän segregaatiota. Jatketaan toimia, joilla vaikutetaan tyttöjen ja poikien opiskeluvalintoihin.

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan toiminnot suuntautuvat lähtökohtaisesti sukupuolineutraalisti. Liikunta-toimen valtionavustuspäätöksen lähtökohtana on liikuntalain mukainen tasa-arvon edistäminen, ja tämä otetaan huomioon avustuskriteereissä. Tasa-arvo sisältyy myös nuorisolain arvoihin. Nuorisotyössä avustusta suunnataan tarvittaessa eriytetysti tyttöjä ja poikia koskeviin hankkeisiin. Monikulttuurisuuden lisääntyessä eriytetyn toiminnan tarve nuorisotyössä kasvaa. Kulttuuriala on sekä toimijoiden että palvelujen käytön ja harrastamisen osalta naisvaltaista, mutta miesten osuus kulttuuripalveluiden käyttäjinä on noussut 2000-luvulla. Toisaalta naisten toimeentulo taiteen aloilla on keskimäärin miehiä heikompaa, ja asia on tarkoitus huomioida luovan työn tekijöiden toimintaedellytyksiä parannettaessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö seuraa tilastoinnin ja tutkimusten avulla hallinnonalaan toimintojen sukupuolivaikutuksia.

Yleiset:

- Yhteenveto 1 p
- Henkilöstö 0 p

Tavoitteet:

- Kaksi mainintaa: 1 p

Toimenpiteet:

- Kaksi toimenpidettä eli 1 p

10. Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus

52. (29.30.53) Valtionavustus vapaan sivistystyön järjestöille (kiinteä määräraha)
Momentille myönnetään 6 287 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) **eräiden naisjärjestöjen valtionavusta annetun lain (663/2007) mukaisiin valtionavustuksiin**
- 2) avustusten maksamiseen Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry:lle, Marttaliitto ry:lle ja Käsi- ja taideteollisuusliitto TAITO ry:lle ja niiden edelleen jaettavaksi piiri- tai jäsenjärjestöilleen, Finlands svenska Marthaförbundet rf:lle, Sami Duodji ry:lle, järjestöille sivistystyöhön, Karjalan Liitto ry:lle, Sofian kannatusyhdistys ry:lle sekä Kriittiselle korkeakoululle.

Toimenpiteet:

- *Määräraha: 1 p*

80. Taide ja kulttuuri

Taiteen edistämistä varten viraston yhteydessä toimii vertaisarviointia tekeviä luottamuselimiä, joita ovat valtion taidetoimikunnat sekä niiden yhteydessä toimivat jaostot, alueelliset taidetoimikunnat sekä Kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahalautakunta ja Kuvataiteen näyttöapurahalautakunta. Niiden tehtävänä on myöntää apurahoja, toimia oman toimialansa asiantuntijana ja osallistua viraston strategian laadintaan. **Apurahojen jaossa laadullisten kriteerien lisäksi kiinnitetään huomiota hakijakunnan sukupuoli-, ikä-, kieli- ja alueelliseen ja-kaumaan sekä erityisesti nuorten taiteilijoiden asemaa apurahan hakijoina ja saajina.**

Otettu huomioon pisteytyksessä (maininta)

91. Nuorisotyö

Nuorisotyön tukijärjestelmissä pyritään ensisijaisesti integroimaan sukupuolten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma sekä kestävä kehitys.

Tavoite: 2 p

Lisäksi

Sukupuolittain eriteltyjä tilastoja (esim. liikuntapolitiikan tunnuslukuja)

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

- 01. Hallinto ja tutkimus
- 10. Maaseudun kehittäminen
- 20. Maa- ja elintarviketalous
- 40. Luonnonvaratalous
- 63. Metsähallitus
- 70. Maanmittaus ja tietovarannot

Maa- ja metsätalousministeriö			
1) Yleiset:	0-2 p	2) Tavoitteet:	0-4 p
Yhteenveto:	1	Maininnat:	1
Henkilöstö:	0	Tavoitteet:	0
		Maininnat ja tavoitteet:	0
			Yht. 2

Yleisosa

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Maa- ja metsätalousministeriö jatkaa hallituksen sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista ja sisällyttämistä lainvalmisteluun, toiminnan ja talouden ohjaukseen sekä muihin tasa-arvon kannalta merkittäviin toimintoihin. Maa- ja metsätalousministeriön pääluokan menoista noin 90 % on siirtomenoja, joilla tuetaan eri politiikkasektoreiden vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista. Pääsääntöisesti tukien myöntämisperusteena ei ole niiden vaikutus sukupuolten väliseen tasa-arvoon.

Yleiset:

- *Yhteenveto 1 p*
- *Henkilöstö 0 p*

Tavoitteet:

- *Maininta 1 p*

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

- 01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot
- 10. Liikenneverkko
- 20. Liikenteen viranomaispalvelut
- 30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut
- 40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen
- 50. Tutkimus

Liikenne- ja viestintäministeriö			
1) Yleiset:	0-2 p	2) Tavoitteet:	0-4 p
Yhteenveto:	1	Maininnat:	0
Henkilöstö:	1	Tavoitteet:	0
		Maininnat ja tavoitteet:	3
			Yht. 5

Yleisosa

Yhteenvetotarkastelu sukupuolivaikutuksiltaan merkittävästä toiminnasta

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla otetaan huomioon sukupuolivaikutukset lainsäädännön valmistelussa ja tulosohjauksessa. Tavoitteena on tuottaa suoritteita ja julkisia palveluita, joiden käyttämisessä eri väestöryhmien kuten naisten, miesten, lasten, vanhusten ja vammaisten tarpeet otetaan huomioon. Hallinnonalan henkilöstösuunnittelun tavoitteena on oikein mitoitettu ja osaava henkilöstö, joka työskentelee hyvässä työyhteisössä, ja jonka työilmapiiriä seurataan ja kehitetään hyväksytyjen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien mukaisesti. Määrärahat kohdennetaan tasa-arvoneutraalisti.

Yleiset:

- Yhteenveto 1p
- Henkilöstö 1 p

Tavoitteet:

- Kaksi mainintaa + yksi tavoite eli 3 p

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

- 01. Hallinto
- 20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka
- 30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka
- 40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä
- 50. Alueiden kehittäminen ja rakennerrahastopolitiikka
- 60. Energiapolitiikka
- 70. Kotouttaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö			
1) Yleiset:	0-2 p	2) Tavoitteet:	0-4 p
Yhteenveto:	1	Maininnat:	0
Henkilöstö:	0	Tavoitteet:	2
		Maininnat ja tavoitteet:	0
			Yht. 4

Yleisosa

Talousarvioesitykseen liittyvät tasa-arvovaikutukset

Työmarkkinoiden jakautumista naisten ja miesten ammatteihin ja aloihin lievennetään muun muassa työllisyyden ja yrittäjyyden edistämistoimenpiteillä. Tehokkailla työvoima- ja yrityspalveluilla rohkaistaan osaamisen uudistamiseen ja ammatilliseen liikkuvuuteen, mikä on olennaisen tärkeää erityisesti rakennemuutostilanteissa.

Työväkilyksen työttömistä työnhakijoista naisia on ollut 43 % vuosina 2013—2015. Naisten osuus eri työvoimapaikallisten aloittaneista on ollut seuraava: ammatillinen työvoimakoulutus 37 % vuonna 2015, 36 % vuonna 2014 ja 43 % vuonna 2013, kotoutumiskoulutus 60 % vuonna 2015 ja 59 % vuosina 2013—2014, palkkatuettu työ 48 % vuonna 2015, 47 % vuonna 2014 ja 48 % vuonna 2013 ja starttiraha 48 % vuonna 2015, 46 % vuonna 2014 ja 47 % vuonna 2013. Omaehtoisen opiskelun aloittaneista naisia oli 60 % vuosina 2013—2015.

Yleiset:

- Yhteenveto 1 p
- Henkilöstö 0 p

Tavoitteet:

- Tavoite 2 p

20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka

51. Naisille suunnattu innovaatiopalkinto (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 110 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksena naisille suunnatun innovaatiopalkinnon maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Naisille suunnattu innovaatiopalkinto on vuosina 2017—2019 myönnettävä 110 000 euron suuruisen tunnustuspalkinto. Palkinto on perustettu yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden 110-vuotisen historian kunniaksi.

Palkinto on tarkoitettu myöntää naiselle tai naisista koostuvalle ryhmitymälle tieteellisesti merkittävästä innovaatiosta teknologian tai talouden alalla.

Määräraha 1 p

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

- 01. Hallinto
- 02. Valvonta
- 03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta
- 10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja erät palvelut
- 20. Työttömyysturva
- 30. Sairausvakuutus
- 40. Eläkkeet
- 50. Veteraanien tukeminen
- 60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto
- 70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen
- 80. Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitustoiminta
- 90. Raha-automaattivälikkeet

Sosiaali- ja terveysministeriö			
1) Yleiset:	0-2 p	2) Tavoitteet:	0-4 p
Yhteenveto:	0	Maininnat:	0
Henkilöstö:	0	Tavoitteet:	0
		Maininnat ja tavoitteet:	4
			Yht.
			7

Yleisosa

(Strategiset tavoitteet hallituskaudelle)

Sosiaali- ja terveysministeriö koordinoi suunnitelmallisesti hallituksen tasa-arvopolitiikkaa, edistää sukupuolten tasa-arvoa ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista kaikessa valtioneuvoston valmistelussa ja päätöksenteossa. Valtavirtaistamista valtioneuvostossa vahvistetaan ministeriöittäin räätälöidyn tuen avulla. Sukupuolinäkökulma sisällytetään merkittäviin hankkeisiin kuten sote-uudistukseen. Kolmikantaisen samapalkkausohjelman toteutus työmarkkinaosapuolten kanssa ja eduskunnan edellyttämä valtioneuvoston tasa-arvoselonteon valmistelu jatkuvat.

Yleiset:

- Yhteenveto 0 p
- Henkilöstö 0 p

Tavoitteet:

- Kaksi mainintaa 1 p

Toimenpiteet:

- Kolme toimenpidettä eli 2 p

01. Hallinto

01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 31 399 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) Kansallisen veteraanipäivän pääjuhlan järjestämiseen
- 2) lääkinnällisen pelastustoimen ja poikkeusolojen valmiudesta sekä näihin liittyvien laitteiden ja kalusteiden hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen
- 3) sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen
- 4) **tasa-arvon tietopalvelun ylläpitoon liittyviin kustannuksiin**
- 5) yleissitovien työehtosopimusten kääntämiseen ruotsiksi.

Toimenpiteet:

- Määräraha 1 p

Tuotokset ja laadunhallinta

— toteutetaan ja seurataan ministeriön vastuulla olevia hallitusohjelman kärkihankkeita ja muita hankkeita, kuten Kansallisten sähköisten tietojärjestelmien kehittämishanke (Kanta ja Tikesos)

- valmistellaan sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksen järjestämistä, rahoitusta, kehittämistä ja valvontaa koskevaa lakiuudistusta
- lisätään tutkimus- ja kehittäislaitosten yhteistyötä
- **jatketaan tasa-arvon valtavirtaistamista**
- vahvistetaan lainsäädännön vaikutusten arviointia.

Tavoitteet:

- *Maininta 1 p*

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Toiminnallinen tuloksellisuus

Terveystiedon edistämisen osa-alueella kiinnitetään huomiota kansantautien vaaratekijöiden vähentämiseen, tapaturmien ehkäisemiseen ja terveyttä tukevien olosuhteiden luomiseen. Erityisesti tavoitteena on tupakoinnin, alkoholin käytön ja ylipainoisuuden hallinta (momentti 33.03.04 ja momentti 33.03.50).

Varmistaen työelämän hyvinvointia sekä fyysistä ja psyykkistä terveyttä, pyritään lisäämään työn mielekkyyttä.

Myös työelämän tasa-arvon varmistaminen ja työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen ovat ensiarvoisen tärkeitä kohteita (momentti 33.03.50).

Tavoitteet:

- *Tavoite 1 p*

”Terveystiedon ja hyvinvoinnin laitoksen hallinto- ja toimintatavat **edistävät sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistumista.**”

Tavoitteet:

- *Maininta 1 p*

30. Sairausvakuutus

Naispuolisen työntekijän perhevapaista työnantajille aiheutuvia vanhemmuuden kustannuksia tasataan 1.4.2017 lukien 2 500 euron kertakorvauksella. Ehdotus lisää työtulovakuutuksen menoja vuositasolla 75 000 000 euroa ja 45 000 000 euroa vuonna 2017, joka rahoitetaan korottamalla työnantajien sairausvakuutusmaksua.

Toimenpiteet:

- *Määräraha 1 p*

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

- 01. Ympäristöhallinnon toimintamenot
- 10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu
- 20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

Ympäristöministeriö			
1) Yleiset:	<i>0-2 p</i>	2) Tavoitteet:	<i>0-4 p</i>
Yhteenveto:	0	Maininnat:	0
Henkilöstö:	1	Tavoitteet:	2
		Maininnat ja tavoitteet:	0
			Yht. 3

Yleisosa

Ympäristöministeriön hallinnonalalla sukupuolten tasa-arvoa edistetään toimialalla säädös- ja informaatio-ohjauksen keinoin muun muassa rakennettua ympäristöä koskevassa ohjauksessa ja päätöksenteossa. Talousarvion määrärahoilla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia sukupuolten väliseen tasa-arvoon. Hallinnonalan omassa toiminnassa ja johtamisessa korostetaan toimintatapoja, jotka tukevat yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Yleiset:

- Yhteenveto 0 p
- Henkilöstö 1 p

Tavoitteet:

- Tavoite 2 p

